

The Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland
Berdyansk State Pedagogical University, Ukraine
Donbass State Pedagogical University, Ukraine
Institute for the Study of Spatial Development, Ukraine
Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Ukraine
Kharkiv Trade and Economic Institute KNUTE, Ukraine
The National University of Pharmacy, Ukraine
The School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava,
Slovak Republic
The University of Economics in Bratislava, Slovak Republic

**MODERN PROBLEMS OF MANAGEMENT:
ECONOMICS, EDUCATION,
HEALTH CARE AND PHARMACY**

Conference Proceedings of the 5th International Scientific Conference

October 26 – 29, 2017

Opole 2017

ISBN 978-83-62683-23-9

Conference Proceedings of the 5th International Scientific Conference *Modern Problems of Management: Economics, Education, Health Care and Pharmacy* (October 26 – 29, 2017, Opole, Poland). The Academy of Management and Administration in Opole, 2017; ISBN 978-83-62683-23-9 (Paper); pp.232, illus., tabs., bibls.

Reviewers:

Marian Ciepał – Doctor of Science, Professor, the Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland

Volodymyr Karpenko – Doctor of Science, Professor, Kharkiv Medical Academy of Post-graduate Education, Ukraine

Olena Raevneva – Doctor of Science, Professor, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine

The Conference Proceedings of the 5th International Scientific Conference *Modern Problems of Management: Economics, Education, Health Care and Pharmacy* include modern theories, their practical aspects, tools for analyzing and managing complex socio-economic, educational and medical problems of society development, as well as new research directions are presented. Grounded systematic methodological concept and design principles of socio-economic, educational and medical research, taking into account the features of social determinants in constructing models of social systems at various levels, the purpose of which is to substantially increase the efficiency of such systems. Special attention is paid to the study of the educational and medical, financial and economic instruments of society's development in the spatial coordinate system.

Editorial Office:

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu
45-085 Polska, Opole, ul. Niedziałkowskiego 18
tel. 77 402-19-00/01
E-mail: info@poczta.wszia.opole.pl

Publishing House:

© Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu
45-085 Polska, Opole, ul. Niedziałkowskiego 18
tel. 77 402-19-00/01

Authors are responsible for content of the materials.

ISBN 978-83-62683-23-9

© Authors, 2017

© Publishing House WSZiA, 2017

PROGRAM COMMITTEE

Igor Bogdanov – DcSc, Professor, Rector of Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine

Viera Cibáková – CSc, Professor, Ing., Rector of the School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovak Republic

Marian Duczmal – DcSc, Professor, Rector of the Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland

Kapitolina Gurova – PhD, Professor, Director of Kharkiv Trade and Economic Institute KNUTE, Kharkiv, Ukraine

Tetyana Kolgan – PhD, Associate Professor, Dean of the Faculty for Advanced Studies of Pedagogical Staff, Donetsk Regional Institute of Postgraduate Education, Ukraine

Alla Kotvytskaya – DcSc, Professor, Vice-Rector of the National University of Pharmacy, Kharkiv, Ukraine

Tetyana Nestorenko – PhD, Associate Professor, President of the Institute for the Study of Spatial Development, Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine

Svitlana Omelchenko – DcSc, Professor, Rector of Donbas State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

Jana Péliová – PhD, Ing., Vice-Rector of the University of Economics in Bratislava, Slovak Republic

Volodymyr Proskunin – PhD, Associate Professor, Vice-Rector, Donbas State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine.

ORGANIZING COMMITTEE

Nadiya Dubrovina – PhD, Department of Finance, the University of Economics in Bratislava, Slovak Republic

Vira Dubrovina – Department of Finance, Kharkiv Trade and Economic Institute KNUTE, Kharkiv, Ukraine

Wojciech Duczmal – PhD, Vice Rector, the Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland

Stanislav Filip – Doc. Ing, PhD., Vice-Rector of School of Economics and Management of Public Administration in Bratislava, Slovak Republic

Усі їхні прагнення і сили спрямовані на досягнення спортивної мети, і вони її обов'язково досягають.

Таким чином, можна зробити висновок, що мотивація і спрямованість особистості в спортивній діяльності є ключовими моментами. Високих і стійких результатів у спорті можна досягти тільки при наявності чіткої і стійкої мотиваційної складової особистості спортсмена. Спортсмен, у якого немає чіткої мети навряд чи може претендувати на досягнення високих і стабільних результатів у спортивній діяльності.

ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО МИСЛЕННЯ ЯК УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Юлія Ю. Ільїна

*Національний університет цивільного захисту України, м. Харків, Україна
julija.illina@gmail.com; Ilina@nuczu.edu.ua*

Сучасна національна освіта спрямована на удосконалення навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах з метою гармонійної і якісної підготовки майбутнього фахівця. У низці вимог суспільства до вищої школи головне місце належить розвитку продуктивного мислення, яке відіграє важливу роль і в пізнавальній і в практичній діяльності людини. Сьогодні вимагає від освіти оптимізації пізнавальної активності молоді, яка навчається у вишах, підвищення рівня і якості їх знань, розвитку інтелектуальних можливостей, що сприятиме ефективності пізнавальної діяльності. Роль освіти в житті людини значно зростає, все більше актуальним стають дослідження, які забезпечують підвищення якості навчання. Всебічно розвинута творча особистість здатна до самовираження у різних видах діяльності.

Аналіз останніх робіт свідчить про те, що в її основі професіоналізму лежить інтелект людини, в якому суттєву роль відіграє мислення. У психологічній науці мислення розглядається як багатофакторна структура, інтегративна складова інтелекту людини. Воно являє ядро інтелектуально-творчого потенціалу особистості, активну складову. Саме через мислення, підкреслює Ю.Л. Трофімов, відбувається процес цементування окремих пізнавальних процесів у єдиний блок, воно забезпечує здатність людини будувати індивідуальну «карту світу», особистісно відображати і розуміти навколишню дійсність, суб'єктивно розвивати й реорганізовувати індивідуальний суб'єктивний досвід, досвід пізнавальної взаємодії з навколишньою дійсністю. Особливим видом розумової діяльності є продуктивне мислення. У результаті продуктивного мислення виникає щось оригінальне,

принципово нове для суб'єкта, тобто ступінь новизни тут висока. Умова виникнення такого мислення – наявність проблемної ситуації, яка сприяє усвідомленню потреби у відкритті нових знань, що стимулює високу активність вирішення проблеми суб'єкта.

Залежно від рівнів узагальнення інформації, засобів, що використовуються для цього, новизни отриманих результатів, ступеня інтелектуальної активності вчені виокремлюють декілька видів і способів мислення, одним із яких є творче. Сутність творчого мислення (Гілфорд), може бути розкрита через такі особливості: оригінальність і незвичність висловлюваних ідей, прагнення до інтелектуальної новизни у вирішенні завдання (проблеми), здатність бачити предмет (можливості його використання) під новим кутом зору і продукувати ідеї у невизначеній ситуації (тобто за відсутності передумов для формування нових ідей). Завдяки цим властивостям реалізується прогностично-перетворювальна функція інтелекту, здійснюється творча діяльність людини у різних сферах її професійних і непрофесійних інтересів. Мислить суб'єкт і всі задачі, які перед ним стоять, він вирішує завдяки своєму інтелекту.

Психологічна освіта є провідною основою набуття особистістю інтелектуального розвитку, соціального досвіду і має сприяти її входженню у професійне середовище. Саме тому завданням дослідницької роботи стало поглиблення розробки проблеми формування психологічних знань і практичних вмінь у курсантів і студентів майбутніх психологів ДСНСУ на шляху їх професійного становлення як суб'єкта діяльності. Теоретичні психологічні знання є основою формування професійної діяльності. Разом з тим ми встановили, що значна частина курсантів і студентів теоретичний матеріал засвоює формально, у зв'язку з цим при розв'язанні конкретних ситуацій вони не в змозі використовувати теоретичний матеріал, здійснити аналіз завдання і дати обґрунтовану відповідь. Менша частина випробуваних просто відмовляється від виконання завдань. Така закономірність виявилася досить стійко як у першокурсників, так і другокурсників. Саме цей факт можна пояснити тим, що вони не усвідомили теоретичний матеріал і тому не можуть самостійно розкрити зв'язки і відношення між об'єктами з іншими, у них не сформовано в свій час розуміння.

Рівень розвитку продуктивного мислення у професійній діяльності, як і у будь-якій іншій, залежить від суб'єктивних якостей особистості: творчої уяви; розвиненості інтелекту, що спонукає людину до розміркування, упорядкування знань, пошуку і аргументації власного рішення існуючої (можливої) виробничої проблеми; когнітивної відкритості як ставлення спеціаліста до нової інформації, досвіду, легкість у сприйнятті нових ідей; професійний світогляд, що визначає здатність до саморефлексії фахових знань, діяльності, раціоналізації або пропозиції оригінальних ідей тощо. Хоча ці якості формуються протягом усього

професійного життя, їхній розвиток може здійснюватися цілеспрямовано, за допомогою нових технологій навчання у вишах.

Продуктивність мислення залежить не тільки від його якісно специфічних властивостей (наприклад, від рівня розвитку розумових операцій), а й від ступеня зв'язку мислення з іншими когнітивними процесами, від глибини інтеграції мислення в структуру пізнавальних функцій в цілому.

Метою нашої роботи є доведення того, що використання на практичних заняттях нестандартних задач підвищує рівень розвитку у курсантів (студентів) продуктивного мислення. У ході реалізації мети нами перевірялося припущення про те, що методичні аспекти організації практичних занять будуть сприяти актуалізації індивідуальних властивостей мислення у ході рішення задач, ситуацій та розвитку інтелектуальних здібностей у майбутніх фахівців ДСНСУ.

На практичних заняттях пропонувалися задачі на самостійний аналіз різних функціональних станів організму. Досліджувані повинні самостійно визначити роль функціонального стану в різних видах діяльності, виділити, які системи забезпечують поведінкові реакції, визначити чинники, що впливають на функціональні стани і, нарешті, встановити взаємозв'язок з певними видами діяльності. При аналізі отриманих результатів нами урахувалися наступні критерії: пошуковий характер знань у ході рішення задачі; самостійне визначення питання, ситуації; розуміння, і точність визначення проблеми; нових підходів до розуміння питання, проблеми ситуації, оригінальні задуми у ході рішення задач; визначення різних видів розв'язання задач з наступною аргументацією найбільш ефективного рішення; урахування слабких та сильних сторін аналізу, аргументації під час рішення задач. Ми вважаємо, цілеспрямована робота на заняттях з використанням методичних прийомів, спрямованих на розвиток якісних та змістовних індивідуальних властивостей мислення забезпечує формування продуктивності мислення.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

Світлана В. Іноземцева, Ірина О. Малиніна

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди,

м. Харків, Україна

SVS1709@rambler.ru

Сучасні реформи освіти багато в чому змінили вищу школу України. Особливу значимість набуває проблема становлення особистості майбутнього фахівця, орієнтованого бути активним учасником відтворення культурного

потенціалу країни. Сформованість особистості майбутнього фахівця характеризується значною мірою рівнем професіоналізму, відображає об'єктивну підготовленість і суб'єктивну готовність до вирішення професійних завдань. Професійний розвиток виступає як спеціально організований і контрольований процес залучення студента до професійної праці. Професіоналізм є найважливішою складовою кваліфікації майбутнього вчителя образотворчого мистецтва. Сучасний етап розвитку суспільства характеризується зміною освітніх парадигм, а це обумовлює необхідність розробки гнучкого варіативного середовища вищих навчальних закладів. Таким чином, перед викладачами художньо-графічного факультету стоїть проблема в виявленні педагогічних можливостей для професійно-особистісного становлення творчого студента, розробки відповідної педагогічної стратегії. Під педагогічною стратегією факультету розуміється мистецтво організації процесу формування у студента професійної спрямованості, любові та інтересу до обраної професії, розуміння суспільного змісту професійної праці, її значущості для себе особисто, свідомого і творчого ставлення до професійної діяльності, специфічної професійної поведінки, професійної етики, майстерності тощо. Основне правило педагогічної стратегії художньо-графічного факультету – це комплексний підхід до проблеми професійного становлення студента творчої спеціальності протягом усього періоду навчання.

Випускаючими кафедрами на художньо-графічному факультеті є такі: кафедра українського декоративно-прикладного мистецтва та графіки, кафедра образотворчого мистецтва, кафедра дизайну. Викладачі факультету постійно проходять підвищення кваліфікації за межами університету та країни, приймають участь у семінарах, конференціях, професійних і творчих конкурсах тощо. На художньо-графічному факультеті Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди готують студентів за двома спеціальностями, а саме: «Образотворче мистецтво» та «Дизайн». Навчальний процес повністю забезпечений необхідними нормативними документами, що відповідають освітньо-кваліфікаційній характеристиці та освітньо-професійній програмі, а саме: навчальними планами та навчальними програмами дисциплін. У навчальних планах реалізовані принципи цілісності, логічності, послідовності, комплексності, поєднання теоретичних положень з формуванням практичних навичок.

Дисципліни навчального плану складають 3 основні цикли: гуманітарної та соціально-економічної підготовки, професійно-орієнтованої (професійної та практичної) підготовки та вибіркові навчальні дисципліни за вибором студентів.

Згідно з навчальними планами, достатня кількість годин відведена для практичної підготовки студентів: педагогічна практика у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах та у дитячих оздоровчих таборах, музейна